Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 16. januára 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica (EÚ) 2016/343 – Právo byť prítomný na súdnom konaní – Článok 8 ods. 2 – Súdne konanie, v ktorom je vydaný odsudzujúci alebo oslobodzujúci rozsudok v neprítomnosti – Podmienky – Článok 8 ods. 4 – Povinnosť informovať osobu odsúdenú v neprítomnosti o dostupných opravných prostriedkoch – Článok 9 – Právo na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok, ktorý umožní nové posúdenie merita veci a na základe ktorého by mohlo dôjsť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia – Článok 10 ods. 1 – Právo na účinný prostriedok nápravy – Vnútroštátna právna úprava podmieňujúca priznanie práva na nové súdne konanie podaním návrhu na obnovu trestného konania na súdny orgán, pred ktorý sa osoba odsúdená v neprítomnosti musí dostaviť“

Vo veci C-400/23,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sofijski gradski săd (Krajský súd Sofia-mesto, Bulharsko) z 29. júna 2023 a doručený Súdnemu dvoru 29. júna 2023, ktorý súvisí s trestnými konaniami proti:

VB,

za účasti:

Sofijska gradska prokuratura,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory C. Lycourgos (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia S. Rodin a O. Spineanu-Matei,

generálny advokát: J. Richard de la Tour,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Európska komisia, v zastúpení: M. Wasmeier a I. Zaloguin, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. júla 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 8 ods. 4, článku 9 a článku 10 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 2016, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci trestných konaní začatých proti VB v súvislosti so skutkami, ktoré môžu predstavovať trestné činy, za ktoré možno uložiť tresty odňatia slobody.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2016/343

3 Odôvodnenia 9, 10, 12, 33, 39, 44, 47 a 48 smernice 2016/343 znejú:

„(9) Účelom tejto smernice je posilniť právo na spravodlivý proces v trestnom konaní, a to stanovením spoločných minimálnych pravidiel týkajúcich sa určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na súdnom konaní.

(10) Zavedením spoločných minimálnych pravidiel ochrany procesných práv podozrivých a obvinených osôb si táto smernica kladie za cieľ posilniť vzájomnú dôveru členských štátov v svoje systémy trestného súdnictva…

…

(12) Táto smernica by sa mala uplatňovať na fyzické osoby, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní. Mala by sa uplatňovať od momentu, keď je osoba podozrivá alebo obvinená zo spáchania trestného činu alebo údajného trestného činu, teda už pred tým, ako sa táto osoba od príslušných orgánov členského štátu prostredníctvom úradného oznámenia alebo iným spôsobom dozvie, že je podozrivá alebo obvinená. Táto smernica by sa mala uplatňovať vo všetkých štádiách trestného konania až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o konečnom určení toho, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin. Právne úkony a opravné prostriedky, ktoré sú k dispozícii len vtedy, keď uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, vrátane úkonov pred Európskym súdom pre ľudské práva, by nemali patriť do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

…

(33) Právo na spravodlivý proces je jedna zo základných zásad demokratickej spoločnosti. Právo podozrivých a obvinených osôb byť prítomný na súdnom konaní je založené na uvedenom práve a malo by byť zaručené v celej [Európskej ú]nii.

…

(39) Ak však členské štáty umožňujú viesť súdne konania v neprítomnosti podozrivých alebo obvinených osôb, ale neboli splnené podmienky na prijatie rozhodnutia v neprítomnosti dotknutej podozrivej alebo obvinenej osoby, pretože podozrivú alebo obvinenú osobu nebolo možné napriek primeranému úsiliu nájsť, napríklad preto, lebo ušla alebo sa skrýva, malo by byť možné prijať rozhodnutie v neprítomnosti podozrivej alebo obvinenej osoby a toto rozhodnutie vykonať. V takom prípade by členské štáty mali zabezpečiť, aby v prípade, keď sú podozrivé alebo obvinené osoby informované o rozhodnutí, najmä keď sú zadržané, boli tiež informované o možnosti napadnúť rozhodnutie a o práve na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok. Takéto informácie by sa mali poskytovať písomne. Informácie možno poskytovať aj ústne pod podmienkou, že ich poskytnutie sa zaznamená postupom, ktorý je v súlade s vnútroštátnym právom.

…

(44) Zásada účinnosti práva Únie si od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli primerané a účinné opravné prostriedky pre prípad porušenia práva priznaného jednotlivcom právom Únie. Vďaka účinnému opravnému prostriedku, ktorý by mal byť dostupný v prípade porušenia ktoréhokoľvek z práv stanovených v tejto smernici, by sa malo dosiahnuť, že sa v čo najväčšej možnej miere obnoví také postavenie podozrivých alebo obvinených osôb, aké by mali, keby nebolo došlo k porušeniu, s cieľom chrániť právo na spravodlivý proces a právo na obhajobu.

…

(47) V tejto smernici sa rešpektujú základné práva a zásady uznané v [Charte základných práv Európskej únie (ďalej len ‚Charta')] a v [Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanom 4. novembra 1950 v Ríme (ďalej len ‚EDĽP'),] vrátane… práva na účinný opravný prostriedok a práva na spravodlivý proces… Prihliadať by sa malo najmä na článok 6 [ZEÚ], podľa ktorého Únia uznáva práva, slobody a zásady uvedené v Charte a podľa ktorého základné práva, ako sú zaručené EDĽP a ako vyplývajú z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty, majú predstavovať všeobecné zásady práva Únie.

(48) Vzhľadom na to, že v tejto smernici sa ustanovujú minimálne pravidlá, členské štáty by mali môcť rozšíriť práva stanovené v tejto smernici s cieľom poskytnúť vyššiu úroveň ochrany. Úroveň ochrany poskytovaná členskými štátmi by nemala byť nikdy nižšia ako normy ustanovené v Charte alebo EDĽP, ako ich vykladá Súdny dvor a Európsky súd pre ľudské práva."

4 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy", stanovuje:

„Touto smernicou sa stanovujú spoločné minimálne pravidlá týkajúce sa:

a) určitých aspektov prezumpcie neviny v trestnom konaní;

b) práva byť prítomný na súdnom konaní v trestnom konaní.“

5 Podľa článku 2 uvedenej smernice s názvom „Rozsah pôsobnosti“:

„Táto smernica sa vzťahuje na fyzické osoby, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní. Uplatňuje sa vo všetkých štádiách trestného konania, a to od momentu, keď je osoba podozrivá alebo obvinená zo spáchania trestného činu alebo údajného trestného činu, až po nadobudnutie právoplatnosti konečného rozhodnutia o tom, či táto osoba predmetný trestný čin spáchala.“

6 V článku 8 tejto smernice, nazvanom „Právo byť prítomný na súdnom konaní“, sa uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé a obvinené osoby mali právo byť prítomné na súdnom konaní vo vlastnej veci.

2. Členské štáty môžu stanoviť, že súdne konanie, ktoré môže viesť k rozhodnutiu o vine alebo nevine podozrivej alebo obvinenej osoby, sa môže konať v jej neprítomnosti, ak:

a) podozrivá alebo obvinená osoba bola včas informovaná o súdnom konaní a o dôsledkoch neúčasti alebo

b) podozrivú alebo obvinenú osobu, ktorá bola informovaná o súdnom konaní, zastupuje splnomocnený obhajca, ktorého určila buď podozrivá, alebo obvinená osoba, alebo štát.

3. Rozhodnutie, ktoré bolo prijaté v súlade s odsekom 2, sa môže voči dotknutej osobe vykonať.

4. Ak členské štáty umožňujú viesť súdne konania v neprítomnosti podozrivých alebo obvinených osôb, ale nie je možné splniť podmienky stanovené v odseku 2 tohto článku, pretože podozrivú alebo obvinenú osobu nebolo možné napriek primeranému úsiliu nájsť, členské štáty môžu stanoviť, že rozhodnutie sa i tak môže vyniesť a vykonať. V takom prípade členské štáty zabezpečia, aby vtedy, keď sú podozrivé alebo obvinené osoby informované o rozhodnutí, najmä pri zadržaní, boli tiež informované o možnosti napadnúť rozhodnutie a o práve na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok v súlade s článkom 9.

…“

7 Článok 9 smernice 2016/343, nazvaný „Právo na nové súdne konanie“, znie:

„Členské štáty zabezpečia, aby v prípadoch, keď podozrivé alebo obvinené osoby neboli prítomné na súdnom konaní vo vlastnej veci a keď neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2, mali právo na nové súdne konanie alebo iný zákonný opravný prostriedok, ktorý umožní nové posúdenie skutkovej podstaty [merita – *neoficiálny preklad*] veci vrátane preskúmania nových dôkazov a môže viesť k zmene pôvodného rozhodnutia. V tejto súvislosti členské štáty zabezpečia, aby uvedené podozrivé a obvinené osoby mali právo byť prítomné, efektívne sa zúčastňovať v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva a uplatňovať svoje právo na obhajobu.“

8 V článku 10 tejto smernice, nazvanom „Opravné prostriedky“, sa v odseku 1 uvádza:

„Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé a obvinené osoby mali účinné opravné prostriedky v prípade porušenia ich práv vyplývajúcich z tejto smernice.“

Rámcové rozhodnutie 2002/584

9 V článku 4a rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“), sa uvádza:

„1. Vykonávajúci súdny orgán môže tiež odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia [ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody – *neoficiálny preklad*], ak sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď sa v európskom zatykači uvádza, že dotknutá osoba v súlade s ďalšími procesnými požiadavkami vymedzenými vo vnútroštátnom práve členského štátu pôvodu:

…

d) rozhodnutie jej nebolo osobne doručené, ale:
   i) rozhodnutie sa jej osobne doručí bezodkladne po odovzdaní a bude výslovne poučená o svojom práve na obnovu konania alebo odvolanie, na ktorých má dotknutá osoba právo zúčastniť sa a ktoré umožnia opätovné preskúmanie samotnej veci vrátane nových dôkazov a ktoré môžu viesť k zrušeniu pôvodného rozhodnutia a vydaniu nového,

   a
   ii) bude poučená o lehote, v ktorej musí podať návrh na obnovu konania alebo odvolanie, ako sa uvádza v príslušnom európskom zatykači.

…

3. Keď sa osoba odovzdáva za podmienok uvedených v odseku 1 písm. d) a táto osoba podala návrh na obnovu konania alebo odvolanie, väzba osoby čakajúcej na takúto obnovu konania alebo odvolanie sa až do skončenia konania skúma v súlade s právom členského štátu pôvodu pravidelne alebo na žiadosť dotknutej osoby. Takéto skúmanie zahŕňa najmä možnosť pozastavenia alebo prerušenia väzby. Obnova konania alebo odvolacie konanie začne bez zbytočného odkladu po odovzdaní.“

Bulharské právo

10 Článok 15 ods. 2 a 3 Nakazatelno-procesualen kodex (Trestný poriadok) (DV č. 86 z 28. októbra 2005), v znení uplatniteľnom na konania vo veciach samých (ďalej len „NPK“), stanovuje:

„2. Obvinení a iné osoby zúčastnené na trestnom konaní majú k dispozícii všetky procesné prostriedky potrebné na obhajobu svojich práv a oprávnených záujmov.

3. Súd, prokurátor a vyšetrovacie orgány poučia osoby uvedené v odseku 2 o ich procesných právach a zabezpečujú im možnosť tieto práva uplatňovať.“

11 Článok 423 ods. 1 až 4 NPK stanovuje:

„1. V lehote šiestich mesiacov po tom, čo sa osoba odsúdená vo svojej neprítomnosti dozvie o právoplatnom trestnom rozsudku…, môže táto osoba z dôvodu svojej neúčasti v [trestnom konaní] podať návrh na obnovu trestného konania. Tomuto návrhu sa vyhovie okrem prípadu, ak odsúdený po vznesení obvinenia v prípravnom konaní ušiel, a tak konanie upravené v článku 247c ods. 1 nebolo možné vykonať, alebo ak sa po vykonaní tohto konania nedostavil bez vážneho dôvodu na pojednávanie.

2. Podanie uvedeného návrhu nemá odkladný účinok na výkon trestu, ak súd nenariadi inak.

3. Konanie o návrhu na obnovu trestného konania sa zastaví, ak sa osoba odsúdená v neprítomnosti bez vážneho dôvodu nedostaví na súd.

4. Ak je osoba odsúdená v neprítomnosti vzatá do väzby na účely výkonu právoplatného odsudzujúceho rozsudku a súd povolí obnovu trestného konania, tento súd vo svojom rozhodnutí rozhodne aj o väzbe.“

12 V článku 424 ods. 1 a 2 NPK sa uvádza:

„1. Návrh na obnovu trestného konania v súlade s článkom 422 ods. 1 bodom 5 preskúma príslušný Apelativen săd [odvolací súd, Bulharsko] v prípade, keď akt uvedený v článku 419 vydal Rajonen săd [okresný súd, Bulharsko], alebo Okrăžen săd [krajský súd, Bulharsko] ako odvolací súd, s výnimkou nových rozsudkov.

2. S výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v odseku 1, návrh na obnovu trestného konania preskúma Vărchoven kasacionen săd [Najvyšší kasačný súd, Bulharsko].“

13 Článok 425 ods. 2 NPK stanovuje:

„V prípadoch uvedených v článku 423 ods. 1 sa obnova konania povolí a vo veci sa opätovne začne konať v štádiu, v ktorom sa začalo viesť konanie v neprítomnosti.“

Konania vo veciach samých a prejudiciálne otázky

14 V Bulharsku boli začaté trestné stíhania proti VB. Kladie sa mu za vinu jednak to, že bol členom zločineckej skupiny činnej v oblasti výroby a distribúcie omamných látok, ako aj nedovoleného ozbrojovania, a jednak to, že on sám mal v držbe omamné látky a zbrane. Tieto skutky sú trestnými činmi, za ktoré možno uložiť tresty odňatia slobody.

15 VB nebolo doručené žiadne formálne oznámenie o obvineniach, ktoré boli proti nemu vznesené. Okrem toho nebol informovaný ani o tom, že bol predvolaný na súd, a už vôbec nie o dátume a mieste pojednávania alebo o dôsledkoch neúčasti. Príslušným vnútroštátnym orgánom sa totiž nepodarilo VB nájsť, keďže VB v štádiu prípravného konania, pred policajnou operáciou zameranou na zadržanie podozrivých, ušiel. VB bol vyhlásený za hľadanú osobu okrem iného na základe európskeho zatykača, ale nepodarilo sa ho nájsť.

16 V priebehu roka 2022 Specializiran nakazatelen săd (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko), ktorý bol pôvodne súdom konajúcim v trestných konaniach začatých proti VB, podal návrhy na začatie prejudiciálneho konania týkajúce sa výkladu článku 8 ods. 4 a článku 9 smernice 2016/343. Tieto

návrhy sa týkali predovšetkým otázky, či táto smernica vyžaduje, že súd, ktorý vydal odsudzujúci rozsudok v neprítomnosti, pričom však nie sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343, musí v odsudzujúcom rozsudku výslovne uviesť existenciu práva na nové súdne konanie.

17 Rozsudkom z 8. júna 2023, VB (Informovanie osoby odsúdenej v neprítomnosti) (C-430/22 a C-468/22, ďalej len „rozsudok VB“, EU:C:2023:458), Súdny dvor odpovedal na túto otázku záporne.

18 Podľa Sofijski gradski săd (Krajský súd Sofia-mesto, Bulharsko), ktorý od zrušenia Specializiran nakazatelen săd (Špecializovaný trestný súd) prevzal trestné konania vo veciach samých a ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, možno rozsudok VB chápať v tom zmysle, že bulharská právna úprava je v súlade so smernicou 2016/343 a že nie je potrebné, aby súd, ktorý odsudzuje osobu v neprítomnosti, pričom však nie sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, vyvinul nejaké úsilie na zabezpečenie toho, aby boli tejto osobe oznámené informácie uvedené v článku 8 ods. 4 druhej vete uvedenej smernice.

19 Takýto výklad rozsudku VB však nie je samozrejmý. Aby sa objasnilo okrem iného to, v ktorom okamihu sa informácie uvedené v článku 8 ods. 4 druhej vete tejto smernice majú osobe odsúdenej v neprítomnosti oznámiť, je potrebné získať ďalšie spresnenia týkajúce sa rozsahu pôsobnosti smernice 2016/343.

20 Vnútroštátny súd uvádza, že tieto spresnenia potrebuje na to, aby posúdil, či v trestných konaniach vo veciach samých môže pokračovať v neprítomnosti obvineného. Keďže existuje určitá pravdepodobnosť toho, že VB bude odsúdený, je nevyhnutné zabezpečiť, aby informácie, ktoré sa VB následne poskytnú, týkajúce sa odsudzujúceho rozsudku a jeho procesných práv, budú dostatočné z hľadiska spoločných minimálnych pravidiel stanovených smernicou 2016/343.

21 Tento súd sa chce najmä ubezpečiť, že VB bude v okamihu svojho prípadného zadržania informovaný nielen o tom, že bol odsúdený, ale aj o procesných právach stanovených v článku 9 smernice 2016/343, na ktorý odkazuje článok 8 ods. 4 druhá veta tejto smernice.

22 Keďže tieto ustanovenia smernice 2016/343 majú v súlade s bodom 28 rozsudku z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému) (C-569/20, EU:C:2022:401), priamy účinok a bulharské súdy sú podľa článku 15 ods. 3 NPK povinné informovať obvinené osoby o ich procesných právach, uvedený súd chce vedieť, aké opatrenia by mohol alebo mal prijať na zabezpečenie toho, aby bola táto smernica dodržaná v nadväznosti na odsudzujúci rozsudok, ktorý vydá v neprítomnosti obvineného.

23 V tejto súvislosti vnútroštátny súd v prvom rade konštatuje, že osoba odsúdená v neprítomnosti musí byť plne oboznámená s dôvodmi, na základe ktorých bola odsúdená. Súdny dvor by podľa jeho názoru mal objasniť, či to okrem iného znamená, že už v okamihu zadržania dotknutej osoby musí byť tejto osobe odovzdaná kópia úplného znenia rozhodnutia vydaného v neprítomnosti.

24 Pokiaľ ide ďalej o procesné práva osoby odsúdenej v neprítomnosti, vnútroštátny súd žiada o výklad určitých výrazov uvedených v článku 8 ods. 4 druhej vete a v článku 9 smernice 2016/343, konkrétne výrazov „možnosť napadnúť toto rozhodnutie“, „právo na nové súdne konanie“ a „iný opravný prostriedok“.

25 V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že v Bulharsku je lehota na podanie odvolania proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti pätnásť dní a plynie bez prerušenia odo dňa vyhlásenia tohto odsudzujúceho rozsudku, hoci aj dotknutú osobu naďalej nemožno nájsť. V súlade s tým článok 423 NPK, ktorý sa týka prípadnej obnovy trestného konania, stanovuje jediný dostupný opravný prostriedok proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti, keď tento rozsudok šestnásty deň po jeho vyhlásení nadobudne právoplatnosť.

26 Bulharské právo pritom nestanovuje, že by osoba odsúdená v neprítomnosti musela byť o tejto možnosti podať návrh na obnovu trestného konania informovaná.

27 Návrh na obnovu trestného konania možno navyše podať až po tom, čo rozsudok vydaný v neprítomnosti nadobudol právoplatnosť, a právomoc na preskúmanie tohto návrhu má iba Vărchoven kasacionen săd (Najvyšší kasačný súd), proti ktorého rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie. Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či takýto procesný režim zaručuje účinnosť „práv[a] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“ v zmysle článku 8 ods. 4 druhej vety a článku 9 smernice 2016/343.

28 Účinnosť tohto práva sa okrem toho zdá byť narušená povinnosťou dostaviť sa na súd, ktorý bude tento návrh posudzovať, pričom platí, že v prípade nerešpektovania tejto povinnosti bude konanie o návrhu na obnovu trestného konania zastavené. Vnútroštátny súd poznamenáva, že takáto požiadavka sa nenachádza medzi spoločnými minimálnymi normami stanovenými normotvorcom Únie a s ohľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa článku 6 EDĽP by mohla byť nezlučiteľná so základným právom na účinný prostriedok nápravy, tak ako je toto stanovené v článku 47 Charty a článku 10 ods. 1 smernice 2016/343.

29 Vyššie uvedené skutočnosti majú za dôsledok to, že v Bulharsku „právo na nové súdne konanie alebo iný zákonný opravný prostriedok, ktorý umožní nové posúdenie [merita] veci“ v zmysle smernice 2016/343 nie je ani oznámené, ba ani priznané v okamihu, keď sa osobe odsúdenej v neprítomnosti poskytujú informácie o jej odsúdení. Tohto práva sa však táto osoba môže domáhať v rámci konania na Vărchoven kasacionen săd (Najvyšší kasačný súd). Je potrebné určiť, či je takýto režim v súlade s právom Únie.

30 Vnútroštátny súd sa okrem toho obáva, že bulharský zákonodarca tým, že podmienil právo na nové súdne konanie podaním návrhu na začatie konania, ktoré má časovo nasledovať po tom, ako rozhodnutie v neprítomnosti nadobudlo právoplatnosť, vytvoril situáciu, v ktorej právo na nové súdne konanie nepatrí do pôsobnosti smernice 2016/343, tak ako je táto pôsobnosť vymedzená v článku 2 tejto smernice v spojení s jej odôvodnením 12.

31 Podľa tohto súdu by navyše predmetná bulharská procesná úprava mohla viesť k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu odovzdania VB, ak by mal byť VB nájdený a zadržaný v inom členskom štáte. Z článku 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2002/584 vyplýva, že vykonávajúci súdny orgán nemôže odmietnuť vykonať európsky zatykač, ak sa v tomto zatykači uvádza, že dotknutej osobe sa bezodkladne po jej odovzdaní doručí rozhodnutie vydané v neprítomnosti, ako aj poučenie o jej práve na obnovu konania alebo odvolanie. Bulharské právo však takéto poskytnutie informácie neupravuje.

32 Uvedený súd sa tiež zamýšľa nad tým, podľa akých procesných pravidiel by mohol sám určiť, či boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343. Konkrétne sa pýta, či je jeho úlohou, aby pred tým, ako sa k tomuto aspektu vyjadrí v rozsudku vydanom v neprítomnosti, vypočul obhajcu zastupujúceho neprítomnú osobu.

33 Napokon, keďže v tomto štádiu nemožno vylúčiť, že VB bude zbavený obvinenia, vnútroštátny súd sa pýta, či sú v takomto prípade relevantné pravidlá, ktoré sú stanovené v smernici 2016/343. Znenie tejto smernice nie je v tejto súvislosti jasné, pretože sa v ňom uvádza pojem „rozhodnutie“ vydané v neprítomnosti, a nie špecificky odsudzujúci rozsudok vydaný v neprítomnosti. Niektoré časti článku 8 uvedenej smernice, ako napríklad výraz „rozhodnutie o vine alebo nevine“, naznačujú, že sa tým myslí každé rozhodnutie, zatiaľ čo iné časti, ako napríklad výraz „najmä pri zadržaní“ nasvedčuje tomu, že ide len o odsudzujúce rozsudky vydané v neprítomnosti.

34 Za týchto okolností Sofijski gradski săd (Krajský súd Sofia-mesto) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Má sa článok 8 ods. 4 druhá veta smernice [2016/343] vykladať v tom zmysle, že osoba, ktorá bola bez toho, aby išlo o prípad podľa odseku 2, odsúdená v neprítomnosti na trest odňatia slobody, musí byť informovaná o rozhodnutí, ktorým bola odsúdená, keď je zadržaná na účely výkonu tohto trestu?

b) Aký je obsah požiadavky [stanovenej výrazmi] ‚sú informované o rozhodnutí‘ podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice [2016/343] a vyžaduje [táto požiadavka] odovzdanie kópie tohto rozhodnutia?

c) V prípade, že odpoveď na prvú otázku písm. a) a b) je záporná, bráni článok 8 ods. 4 druhá veta smernice [2016/343] tomu, aby vnútroštátny súd rozhodol, že sa má zabezpečiť odovzdanie kópie tohto rozhodnutia?

2. a) Je vnútroštátna úprava, ktorá – v prípade, že obvinenie z trestného činu sa preskúma a odsudzujúci rozsudok sa vydá v neprítomnosti odsúdeného bez toho, aby boli splnené požiadavky článku 8 ods. 2 smernice [2016/343] – nestanovuje žiadny postup ani podmienku informovania osoby odsúdenej v neprítomnosti o jej práve na nové súdne konanie s jej účasťou, a predovšetkým, ak sa takáto informácia neposkytne, keď je osoba odsúdená v neprítomnosti zadržaná, zlučiteľná s článkom 8 ods. 4 druhou vetou tejto smernice?

b) Je relevantná skutočnosť, že vo vnútroštátnej právnej úprave – článok 423 NPK – sa stanovuje, že osoba odsúdená v neprítomnosti je informovaná o svojom práve na nové súdne konanie, ale až po tom, ako táto osoba podá návrh na zrušenie tohto odsudzujúceho rozsudku a na uskutočnenie nového súdneho konania za jej účasti, pričom informácie jej budú poskytnuté vo forme súdneho rozhodnutia ako odpoveď na tento návrh?

c) V prípade, že odpoveď je záporná, dodržia sa požiadavky článku 8 ods. 4 druhej vety a článku 10 ods. 1 smernice [2016/343], ak súd, ktorý preskúma obvinenie z trestného činu a vydá odsudzujúci rozsudok proti neprítomnému obvinenému bez toho, aby išlo o prípad podľa článku 8 ods. 2 tejto smernice, informuje vo svojom rozhodnutí o práve tejto osoby na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok, a osobám, ktoré uskutočnia zadržanie odsúdenej osoby, uloží povinnosť, aby jej odovzdali kópiu tohto rozhodnutia?

d) V prípade, že odpoveď je kladná, bráni článok 8 ods. 4 druhá veta smernice [2016/343] tomu, aby súd, ktorý vydá odsudzujúci rozsudok proti neprítomnému obvinenému bez toho, aby išlo o prípad podľa článku 8 ods. 2 tejto smernice, informoval vo svojom odsudzujúcom rozsudku o práve tejto osoby na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok podľa článku 9 [uvedenej] smernice, a osobám, ktoré uskutočnia zadržanie odsúdenej osoby, uloží povinnosť, aby jej odovzdali kópiu tohto odsudzujúceho rozsudku?

3. Ktorý je prvý a ktorý je posledný možný okamih, keď súd musí rozhodnúť, či je trestné konanie vedené v neprítomnosti obvineného bez toho, aby boli splnené požiadavky článku 8 ods. 2 smernice [2016/343], a musí prijať opatrenia, aby zabezpečil, že táto osoba je informovaná podľa článku 8 ods. 4 druhej vety tejto smernice?

4. Treba pri vydaní rozhodnutia uvedeného v [tretej otázke] zohľadniť stanovisko prokuratúry a obhajcu neprítomného obvineného?

5. a) Vzťahuje sa výraz ‚možnos[ť] napadnúť rozhodnutie' v článku 8 ods. 4 druhej vete smernice [2016/343] na právo podať opravný prostriedok na súd vyššieho stupňa, alebo sa vzťahuje na napadnutie právoplatného súdneho rozhodnutia?
   b) Aký obsah má mať informácia, ktorá sa má podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice [2016/343] poskytnúť osobe, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti bez toho, aby boli splnené požiadavky v článku 8 ods. 2 ‚o [jej] práve na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok v súlade s článkom 9': týka sa to práva na získanie takého opravného prostriedku, keď napadne svoje odsúdenie v neprítomnosti, alebo práva podať žiadosť o takýto opravný prostriedok, ktorej odôvodnenosť bude posúdená neskôr?

6. Čo je obsahom výrazu ‚iný zákonný opravný prostriedok, ktorý umožní nové posúdenie merita veci vrátane preskúmania nových dôkazov a môže viesť k zmene pôvodného rozhodnutia', t. j. výrazu, ktorý je použitý v článku 9 prvej vete smernice [2016/343]?

7. Je vnútroštátna právna norma – článok 423 ods. 3 NPK – ktorou sa vyžaduje osobná účasť osoby odsúdenej v neprítomnosti ako povinná podmienka na účel preskúmania a vyhovenia jej návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania, zlučiteľná s článkom 8 ods. 4 a článkom 9 smernice [2016/343]?

8. Vzťahujú sa článok 8 ods. 4 druhá veta a článok 9 smernice [2016/343] na oslobodené osoby?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke písm. a) a b), druhej otázke písm. a) a b), ako aj tretej a piatej až siedmej otázke

35 Prvou otázkou písm. a) a b), druhou otázkou písm. a) a b), ako aj treťou a piatou až siedmou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 ods. 4 druhá veta smernice 2016/343 v spojení s článkom 9 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že:

– osoba, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti na trest odňatia slobody, pričom však neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice, musí byť v okamihu jej zadržania na účely výkonu tohto trestu informovaná jednak o rozhodnutí vydanom v neprítomnosti, pričom sa jej má poskytnúť okrem iného kópia úplného znenia tohto rozhodnutia, a jednak o dostupných opravných prostriedkoch, a

– táto smernica bráni tomu, aby po uplynutí lehoty stanovenej na podanie odvolania proti rozhodnutiu vydanému v neprítomnosti jediný opravný prostriedok, ktorý má dotknutá osoba k dispozícii, spočíval v podaní návrhu na obnovu trestného konania na inom súde, než je súd,

ktorý toto rozhodnutie vydal, a to pod podmienkou, že sa dotknutá osoba pred tento súd dostaví.

36 Treba pripomenúť, že predmetom smernice 2016/343 je v súlade s jej článkom 1 stanoviť spoločné minimálne pravidlá týkajúce sa určitých prvkov trestných konaní, vrátane „práva byť prítomný na súdnom konaní“. Ako výslovne potvrdzuje odôvodnenie 33 tejto smernice, toto právo je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý proces [rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 25].

37 Článok 8 ods. 1 uvedenej smernice ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť dodržiavanie tohto práva. Podľa odsekov 2 a 4 tohto článku však členské štáty môžu za určitých podmienok stanoviť, že sa súdne konanie bude konať v neprítomnosti obvinenej osoby [rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 26].

38 V týchto odsekoch 2 a 4 sa v podstate uvádza, že vo vzťahu k podozrivým a obvineným osobám, ktoré nemohli byť informované o uskutočnení súdneho konania voči nim alebo ktoré napriek tomu, že boli informované o tomto súdnom konaní, neboli informované o dôsledkoch neúčasti na ňom a nie sú ani zastúpené splnomocneným obhajcom, môže byť vydané rozhodnutie v neprítomnosti, ktoré sa stane vykonateľným, no platí, že v okamihu, keď sú o tomto rozhodnutí informované, „najmä pri zadržaní“, musia byť informované aj o všetkých právnych prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii v súvislosti s uvedeným rozhodnutím.

39 Podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 osoby, voči ktorým bolo vydané rozhodnutie v neprítomnosti, pričom však neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, musia byť informované o „možnosti napadnúť rozhodnutie a o práve na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok v súlade s článkom 9“.

40 Rozsah pôsobnosti tohto článku 8 ods. 4 druhej vety sa má vykladať s prihliadnutím na znenie a kontext tohto ustanovenia, ako aj na ciele sledované právnou úpravou, ktorej je uvedené ustanovenie súčasťou [pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 32 a citovanú judikatúru].

41 Po prvé treba uviesť, pokiaľ ide o znenie tohto ustanovenia, že z výrazu „najmä pri zadržaní“ vyplýva, že hoci nemožno vylúčiť, že osoba odsúdená v neprítomnosti na trest odňatia slobody by mohla byť informovaná o tomto odsúdení bez toho, aby došlo k jej zadržaniu na účely výkonu tohto trestu, v prípade zadržania musí byť táto osoba informovaná o existencii uvedeného odsúdenia, a to v okamihu tohto zadržania, ak jej táto informácia nebola poskytnutá už skôr.

42 Po druhé zo znenia článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 tiež vyplýva, že ak je dotknutá osoba informovaná o existencii odsudzujúceho rozsudku, ktorý bol voči nej vyhlásený v jej neprítomnosti, v situácii uvedenej v tomto ustanovení, ktorá spočíva v tom, že rozhodnutie bolo vydané v neprítomnosti, pričom však neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, musí byť táto osoba tiež informovaná „o možnosti napadnúť rozhodnutie a o [svojom] práve na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok v súlade s článkom 9 [uvedenej smernice]“.

43 Z tohto znenia možno vyvodiť dve súhlasné indikácie. Na jednej strane uvedenie možnosti napadnúť rozhodnutie vydané v neprítomnosti, ktorá je prezentovaná ako samostatný a autonómny procesný prvok vo vzťahu k „práv[u] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“, naznačuje, že členské štáty majú možnosť stanoviť konanie, ktoré predchádza uskutočneniu nového súdneho konania alebo uplatneniu iného opravného prostriedku podľa článku 9 smernice 2016/343. Cieľom tohto konania môže byť preukázanie toho, že podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice neboli splnené a že v dôsledku toho je potrebné uskutočniť nové súdne konanie alebo uplatniť „iný opravný prostriedok“.

44 Na druhej strane z použitia priraďovacej spojky „alebo“ v časti vety „práv[o] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“ vyplýva, že členské štáty sa môžu rozhodnúť upraviť obnovu trestného konania vo forme uskutočnenia nového súdneho konania alebo stanoviť „iný opravný prostriedok“, ktorý v súlade s článkom 9 uvedenej smernice musí predstavovať ekvivalent k novému súdnemu konaniu v tom zmysle, že musí umožňovať nové hmotnoprávne posúdenie veci vrátane preskúmania nových dôkazov a na jeho základe musí byť možné pôvodné rozhodnutie zrušiť [pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 59].

45 Po tretie zo znenia článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 vyplýva, že normotvorca Únie nespresnil, akým spôsobom sa informácia týkajúca sa „práv[a] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“ má poskytnúť (rozsudok VB, bod 27). Konkrétne sa v tomto ustanovení nestanovuje, že táto informácia musí byť uvedená v rozsudku vydanom v neprítomnosti. Nezdá sa ani, že by súd, ktorý toto rozhodnutie vydáva, bol podľa tejto smernice povinný v uvedenom rozhodnutí alebo v pripojenom príkaze spresniť, ktorý orgán musí uvedené informácie oznámiť a akým spôsobom.

46 Smernica 2016/343 tak nebráni tomu, aby členský štát zaviedol procesný režim, ktorý automaticky nevedie k obnove trestného konania, ale vyžaduje, aby osoby odsúdené v neprítomnosti, ktoré majú záujem o takúto obnovu, podali v tomto zmysle návrh na iný súd, než je súd, ktorý vydal rozhodnutie v neprítomnosti, cieľom čoho je to, aby tento iný súd overil, či existuje skutočnosť podmieňujúca právo na nové súdne konanie, t. j. nesplnenie podmienok stanovených v článku 8 ods. 2 tejto smernice. Takýto režim je v súlade s uvedenou smernicou za predpokladu, že jednak konanie o návrhu na obnovu konania skutočne umožňuje uskutočnenie nového súdneho konania vo všetkých prípadoch, v ktorých sa po overení preukáže, že podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice neboli splnené, a že jednak osoba, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti, je v okamihu, v ktorom je informovaná o svojom odsúdení, tiež informovaná o existencii tohto konania.

47 Výsledok preskúmania znenia článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343, tak ako je tento uvedený v bode 46 tohto rozsudku, je potvrdený kontextom, do ktorého toto ustanovenie patrí.

48 V tejto súvislosti treba uviesť, že taký výklad uvedeného ustanovenia, podľa ktorého sa právo na nové súdne konanie musí nevyhnutne bez ďalšieho skúmania priznať osobe odsúdenej v neprítomnosti, akonáhle je táto informovaná o tom, že bola odsúdená, by bol v rozpore s článkom 4a rámcového rozhodnutia 2002/584. Tento článok má totiž v prípade vydania európskeho zatykača funkčnú väzbu s článkom 8 ods. 4 druhou vetou smernice 2016/343, a tak predstavuje kontextuálny prvok relevantný pre jeho výklad. Článok 4a rámcového rozhodnutia 2002/584 pritom vo svojom odseku 1 písm. d) bode ii), ako aj vo svojom odseku 3 stanovuje možnosť zaviesť konanie o návrhu na obnovu súdneho konania. Táto možnosť by teda

bola zbavená potrebného účinku, ak by členské štáty boli povinné priznať právo na nové súdne konanie, hneď ako je dotknutá osoba informovaná o tom, že bol voči nej vydaný odsudzujúci rozsudok v neprítomnosti.

49 Taký výklad článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343, podľa ktorého toto ustanovenie vyžaduje okamžité priznanie práva na nové súdne konanie, by navyše náležite nezohľadňoval kontext minimálnej harmonizácie, do ktorého uvedené ustanovenie patrí. Keďže smernica 2016/343 obsahuje len minimum konkrétnych informácií, pokiaľ ide o opravné prostriedky, ktoré musia byť k dispozícii v prípade, že je vydané rozhodnutie v neprítomnosti bez toho, aby boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, na základe zásady procesnej autonómie prináleží určenie týchto opravných prostriedkov vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu.

50 Z uvedeného vyplýva, že právo Únie ponecháva členským štátom mieru voľnej úvahy pri úprave svojho procesného práva, pričom však platí, že procesný režim zavedený vnútroštátnym zákonodarcom nesmie byť pre výkon práv priznaných právom Únie osobami podliehajúcimi súdnej právomoci menej priaznivý než pri výkone práv, ktoré priznáva vnútroštátne právo (zásada ekvivalencie), a že nesmie byť naformulovaný tak, aby prakticky znemožňoval alebo nadmerne sťažoval výkon práv priznaných právom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 23. novembra 2023, Provident Polska, C-321/22, EU:C:2023:911, bod 61 a citovanú judikatúru).

51 Výsledok preskúmania znenia článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 je tiež v súlade s účelom tejto smernice.

52 Tento účel, tak ako sa uvádza v odôvodneniach 9 a 10 uvedenej smernice, spočíva v posilnení práva na spravodlivý proces v trestnom konaní tak, aby sa zvýšila vzájomná dôvera členských štátov vo svoje systémy trestného súdnictva [rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 36].

53 Taký výklad článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 – podľa ktorého toto ustanovenie nebráni procesnému režimu, ktorý spočíva nie v tom, že by sa osobe, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti, v okamihu oboznámenia sa s odsudzujúcim rozsudkom, ktorý bol voči nej vydaný, poskytli informácie o práve na obnovu konania, ale v tom, že sa tejto osobe poskytnú informácie o možnosti podať návrh na obnovu súdneho konania na súd, ktorý preskúma, či je splnená podmienka na uskutočnenie nového súdneho konania, konkrétne nedodržanie podmienok stanovených v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343 – môže prispieť k dosiahnutiu cieľa týkajúceho sa posilnenia práva na spravodlivý proces, a to za predpokladu, že tento procesný režim spĺňa podmienky uvedené v bode 46 tohto rozsudku, to konkrétne znamená, že nevyhnutne vedie k uskutočneniu nového súdneho konania v prípade, že neboli splnené podmienky stanovené v tomto článku 8 ods. 2, pričom súd príslušný na preskúmanie návrhu na uskutočnenie takéhoto nového súdneho konania nemôže tento návrh zamietnuť na základe iných kritérií, než sú kritériá stanovené v tomto poslednom uvedenom ustanovení.

54 V prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či vzhľadom na vyššie uvedené spresnenia je procesný režim, ktorý zaviedol bulharský zákonodarca, v súlade so smernicou 2016/343. Súdny dvor pritom môže poskytnúť užitočné informácie na účely tohto posúdenia (pozri analogicky rozsudok z 5. mája 2022, BV, C-570/20, EU:C:2022:348, bod 44 a citovanú judikatúru).

55 Na základe informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa zdá, že v takých prípadoch, o aké ide vo veci samej, má v zmysle bulharskej právnej úpravy Vărchoven kasacionen săd (Najvyšší kasačný súd) výlučnú právomoc na preskúmavanie návrhov na obnovu trestného konania, pričom tieto v podstate predstavujú návrhy na uskutočnenie nového súdneho konania. Osoby odsúdené v neprítomnosti v tomto členskom štáte môžu podať takýto návrh v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedeli o rozsudku vydanom v neprítomnosti, pričom táto lehota presahuje lehotu, v ktorej možno proti tomuto rozhodnutiu podať odvolanie.

56 V tejto súvislosti treba v prvom rade spresniť, že v prípade, že sa v nadväznosti na konanie o návrhu na obnovu trestného konania uskutoční nové súdne konanie, platí, že až rozhodnutie vydané v závere tohto nového súdneho konania, po tom, ako nadobudne právoplatnosť, predstavuje konečné rozhodnutie o tom, či podozrivá alebo obvinená osoba predmetný trestný čin spáchala, v zmysle článku 2 smernice 2016/343 v spojení s odôvodnením 12 tejto smernice. Z uvedeného vyplýva, že konanie o návrhu na obnovu trestného konania, tak ako je toto upravené v bulharskom práve, patrí medzi štádiá trestného konania, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

57 Z bodov 46 a 50 tohto rozsudku ďalej vyplýva, že zavedenie takéhoto konania o návrhu na obnovu trestného konania, ktoré samo osebe nepredstavuje nové súdne konanie, no ktoré môže k takémuto súdnemu konaniu viesť, nie je v rozpore so smernicou 2016/343 za predpokladu, že toto konanie o návrhu na obnovu konania spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo zásady efektivity a okrem toho rešpektuje zásadu ekvivalencie.

58 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, s výhradou overenia zo strany vnútroštátneho súdu sa zdá, že konanie o návrhu na obnovu trestného konania, ktoré je upravené v článku 423 NPK, je rovnakým spôsobom prístupné všetkým osobám odsúdeným v neprítomnosti. Za týchto okolností sa možno domnievať, že zásada ekvivalencie je dodržaná.

59 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, po prvé je potrebné, aby bolo zaručené, že konanie o návrhu na obnovu trestného konania vedie k priznaniu práva na nové súdne konanie vo všetkých prípadoch, keď neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice. Osobu odsúdenú v neprítomnosti totiž možno zbaviť práva na nové súdne konanie len vtedy, ak boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice [pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 31].

60 Ako pritom vyplýva z bodu 44 rozsudku vyhláseného v dnešný deň vo veci C-644/23 Stangalov, s výhradou overenia zo strany vnútroštátneho súdu sa zdá, že konanie o návrhu na obnovu trestného konania, aký v prejednávanej veci zaviedol bulharský zákonodarca, takúto záruku neposkytuje.

61 Na účely dodržania zásady efektivity bude prináležať vnútroštátnemu súdu, aby po druhé overil, či bulharské procesné právo zaručuje, že osobe odsúdenej v neprítomnosti sa v okamihu, keď je informovaná o existencii tohto odsudzujúceho rozsudku, alebo čo najskôr po tomto okamihu, poskytne kópia úplného znenia rozhodnutia vydaného v neprítomnosti a oznámenie o jej procesných právach vrátane možnosti podať návrh na obnovu trestného konania, ako aj informácia o súde, na ktorý sa má tento návrh podať, a v akej lehote.

62 V návrhu na začatie prejudiciálneho konania pritom vnútroštátny súd poznamenáva, že bulharské právo neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by konkrétne stanovovalo, že sa osobám odsúdeným v neprítomnosti takéto informácie musia poskytnúť.

63 Po tretie každé konanie o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania musí byť upravené tak, aby sa o tomto návrhu rozhodlo urýchlene, tak aby sa čo najskôr určilo, či sa súdne konanie v neprítomnosti uskutočnilo bez toho, aby boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343. Ako totiž vyplýva z článku 8 ods. 4 a článku 9 tejto smernice, samotná existencia práva na nové súdne konanie závisí od konštatovania, že tieto podmienky neboli splnené. Ak členský štát zavedie procesný režim, v rámci ktorého ešte v čase, keď je dotknutá osoba informovaná o existencii odsudzujúceho rozsudku, ktorý bol voči nej vydaný v neprítomnosti, nebolo určené, či bol tento odsudzujúci rozsudok vydaný bez toho, aby boli splnené uvedené podmienky, prináleží tomuto členskému štátu, aby zabezpečil, že sa toto preskúmanie uskutoční urýchlene po podaní návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania, pretože inak by došlo k porušeniu zásady efektivity.

64 Táto požiadavka rýchlosti je tým dôležitejšia, že článok 8 ods. 4 smernice 2016/343, ako aj jej odôvodnenie 39 stanovuje, že rozhodnutia vydané v neprítomnosti bez toho, aby boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, môžu byť vykonateľné. Vzhľadom na túto možnosť výkonu trestov uložených v neprítomnosti je na účely zachovania potrebného účinku návrhov na uskutočnenie nového súdneho konania potrebné spojiť rozhodovanie o týchto návrhoch s posudzovaním potreby ponechať navrhovateľa vo väzbe, pričom takáto povinnosť preskúmavania je navyše uvedená v článku 4a ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584.

65 V prejednávanej veci sa zdá, že článok 423 ods. 2 a 4 NPK stanovuje takéto preskúmanie, ktorého výsledok je však uvedený len v rozhodnutí o obnove trestného konania. V rámci takejto úpravy vnútroštátneho procesného práva je prijatie rozhodnutia o tomto návrhu na obnovu konania v čo najkratšom čase nevyhnutné na to, aby bola dodržaná zásada efektivity.

66 Po štvrté zásada efektivity vyžaduje, aby sa dotknutá osoba mohla osobne alebo prostredníctvom obhajcu vyjadriť k otázke, či sa súdne konanie v neprítomnosti uskutočnilo napriek tomu, že neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343. Ako uviedol generálny advokát v bodoch 44 až 47 svojich návrhov, pripomienky zo strany obžaloby, ako aj obhajoby môžu mať rozhodujúci vplyv na posúdenie tejto otázky, a teda môžu byť rozhodujúce pre výsledok konania o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania. Ak by teda osoba odsúdená v neprítomnosti nemala možnosť predložiť svoje tvrdenia v tomto smere, došlo by k porušeniu základného práva na spravodlivý proces, a tým aj k porušeniu účinnosti konania o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania, ktorého účelom je práve zabezpečiť dodržiavanie tohto základného práva.

67 Platí však, tak ako uviedol generálny advokát v bodoch 60 až 62 svojich návrhov, že túto možnosť osoby odsúdenej v neprítomnosti predložiť svoje pripomienky na účely posúdenia toho, či podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343 boli alebo neboli splnené, nemožno chápať tak, že zahŕňa povinnosť dotknutej osoby osobne sa dostaviť na súd rozhodujúci o tomto návrhu.

68 V tejto súvislosti treba pripomenúť, tak ako je uvedené v bode 41 tohto rozsudku, že nemožno vylúčiť, že sa osoba odsúdená v neprítomnosti o tomto odsudzujúcom rozsudku dozvie bez toho, aby bola zadržaná. Za týchto okolností povinnosť dotknutej osoby osobne sa dostaviť na súd, na ktorý podala návrh na uskutočnenie nového súdneho konania, znamená, že – tak ako rozhodol Európsky súd pre ľudské práva, ktorého judikatúru, tak ako to vyplýva z odôvodnení 47 a 48 smernice 2016/343, treba zohľadniť [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. júla 2024, FP a i. (Súdne konanie prostredníctvom videokonferencie), C-760/22, EU:C:2024:574, body 22 až 24] – sa osobe, ktorá je stále na slobode, nariadi, aby sa nechala vziať do väzby na to, aby mohla

využiť svoje právo na nové súdne konanie, čo by bolo nezlučiteľné so základným právom na spravodlivý proces (rozsudok ESĽP, 14. decembra 1999, Khalfaoui v. Francúzsko, CE:ECHR:1999:1214JUD003479197, bod 49, a rozsudok ESĽP, 13. februára 2001, Krombach v. Francúzsko, CE:ECHR:2001:0213JUD002973196, bod 87).

69 Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania pritom z článku 423 ods. 3 NPK vyplýva, že v prípade, že sa dotknutá osoba osobne nedostaví na Vărchoven kasacionen săd (Najvyšší kasačný súd), konanie o návrhu na obnovu trestného konania, ktorý táto osoba podala, sa zastaví, pokiaľ neexistuje „vážny dôvod“, pre ktorý sa na súd osobne nedostavila. Treba konštatovať, že takáto povinnosť osobne sa dostaviť na súd môže nadmerne sťažiť výkon „práv[a] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok v súlade s článkom 9 [smernice 2016/343]“, ktoré je uvedené v článku 8 ods. 4 tejto smernice.

70 Po preskúmaní zlučiteľnosti článku 423 NPK so smernicou 2016/343 z hľadiska jednotlivých požiadaviek vyplývajúcich zo zásady efektivity bude napokon úlohou vnútroštátneho súdu, ako aj akéhokoľvek iného príslušného vnútroštátneho súdu, aby v prípade, že by sa v tejto súvislosti potvrdila existencia nedostatkov vo vnútroštátnej právnej úprave, posúdili, či je napriek tomu možné vykladať túto právnu úpravu a konkrétne článok 423 NPK v takom zmysle, ktorý umožní tieto požiadavky dodržať.

71 Prináleží teda vnútroštátnym súdom, tak ako je uvedené v bode 45 rozsudku C-644/23 Stangalov vyhláseného v dnešný deň, aby preskúmali, či článok 423 ods. 1 NPK možno vykladať v tom zmysle, že umožňuje obmedziť vylúčenie z práva na nové súdne konanie, ktoré je v ňom upravené, len na prípady, keď boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343.

72 Týmto vnútroštátnym súdom tiež prináleží preskúmať, či ustanovenia bulharského procesného práva, akým je článok 15 NPK, v spojení s konkrétnejšími ustanoveniami, možno vykladať v takom zmysle, ktorý umožňuje dospieť k záveru, že z tohto práva nevyhnutne vyplýva, že osoby odsúdené v neprítomnosti musia byť v okamihu, keď sú informované o existencii odsudzujúceho rozsudku vydaného v neprítomnosti, alebo čo najskôr po tomto okamihu, informované o svojich procesných právach, predovšetkým o možnosti podať návrh na obnovu trestného konania.

73 Uvedené vnútroštátne súdy budú môcť okrem toho preskúmať, či výnimku stanovenú v článku 423 ods. 3 NPK, ktorá sa týka existencie „vážneho dôvodu“, možno vykladať v takom zmysle, ktorý umožňuje zabezpečiť, aby návrhy na obnovu trestného konania boli preskúmané v prípade, že sa navrhovateľ na súd osobne nedostaví, ale nechá sa vo veci zastupovať prostredníctvom obhajcu.

74 V prípade, že nebude možné poskytnúť taký výklad bulharskej právnej úpravy, ktorý by bol v súlade s požiadavkami práva Únie, tieto vnútroštátne súdy budú mať povinnosť neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenie, ktoré je v rozpore s článkom 8 ods. 4 druhou vetou a článkom 9 smernice 2016/343, ktoré majú priamy účinok [rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 28], a to bez toho, aby museli podať návrh na zrušenie toho zákonného ustanovenia, ktoré je s touto smernicou nezlučiteľné, alebo aby museli na jeho zrušenie najprv čakať [pozri analogicky rozsudok z 21. októbra 2021, ZX (Odstránenie nedostatkov obžaloby), C-282/20, EU:C:2021:874, body 40 a 41, ako aj citovanú judikatúru].

75 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku písm. a) a b), druhú otázku písm. a) a b), ako aj na tretiu a piatu až siedmu otázku odpovedať tak, že článok 8 ods. 4 druhá veta smernice 2016/343 v spojení s jej článkom 9

sa má vykladať v tom zmysle, že:

– v situácii, keď je osoba odsúdená v neprítomnosti na trest odňatia slobody, pričom však neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, tieto ustanovenia nebránia tomu, aby po uplynutí lehoty stanovenej na podanie odvolania proti rozhodnutiu vydanému v neprítomnosti jediný dostupný opravný prostriedok spočíval v podaní návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania na iný súd, než je súd, ktorý toto rozhodnutie prijal, a to pod podmienkou, že je toto konanie v súlade so zásadami ekvivalencie a efektivity. Táto podmienka vyžaduje predovšetkým to, aby konanie o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania skutočne umožňovalo uskutočnenie takéhoto konania vo všetkých prípadoch, keď sa po preskúmaní preukáže, že neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice. Uvedená podmienka naopak nie je splnená, ak sa od osoby, ktorá podala návrh na uskutočnenie nového súdneho konania, vyžaduje, aby sa osobne dostavila na príslušný súd, pod hrozbou toho, že v opačnom prípade bude konanie o jej návrhu zastavené,

– v členskom štáte, ktorého právne predpisy stanovujú takéto konanie o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania, tento článok 8 ods. 4 druhá veta v spojení s článkom 9 vyžaduje, aby osobe odsúdenej v neprítomnosti bola v okamihu, keď je informovaná o existencii tohto odsúdenia, alebo čo najskôr po tomto okamihu, poskytnutá kópia úplného znenia rozhodnutia vydaného v neprítomnosti, ako aj ľahko pochopiteľná informácia týkajúca sa jednak toho, že má právo na nové súdne konanie, ak neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, a jednak týkajúca sa konania umožňujúceho jej podať návrh na to, aby sa toto nové súdne konanie uskutočnilo.

O prvej otázke písm. c)

76 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku písm. a) a b), druhú otázku písm. a) a b), ako aj na tretiu a piatu až siedmu otázku nie je potrebné odpovedať na prvú otázku písm. c), keďže túto otázku položil vnútroštátny súd len pre prípad zápornej odpovede na prvú otázku písm. a) a b).

O druhej otázke písm. c) a d), ako aj o štvrtej otázke

77 Druhou otázkou písm. c) a d) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 ods. 4 druhá veta smernice 2016/343 v spojení s článkom 9 a článkom 10 ods. 1 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že požiadavky stanovené touto smernicou sú dodržané v prípade, že súd, ktorý rozhoduje v neprítomnosti, sám preskúma, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice, a prípadne v rozhodnutí vydanom v neprítomnosti, ktorého kópia úplného znenia bude musieť byť odovzdaná dotknutej osobe po jej zadržaní, uvedie, že táto osoba má právo na nové súdne konanie.

78 Štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd okrem toho v podstate pýta, či v rámci režimu, v ktorom sudca, ktorý vedie súdne konanie v neprítomnosti, skúma, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343, je potrebné v tejto súvislosti vypočuť tak obžalobu, ako aj obhajcu obvinenej osoby, ktorá je v takomto prípade neprítomná.

79 Ako pritom vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, takýto procesný režim sa v Bulharsku neuplatňuje, keďže zákonodarca v tomto členskom štáte zaviedol režim, v ktorom má Vărchoven kasacionen săd (Najvyšší kasačný súd) výlučnú právomoc preskúmať návrhy na obnovu konania a v tomto rámci preskúmať, či boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343. Vnútroštátny súd uvádza, že vzhľadom na charakteristické znaky tohto procesného režimu a napriek tomu, že je presvedčený o tom, že tieto podmienky v prejednávanej veci neboli splnené, mu v tejto súvislosti neprináleží rozhodnúť.

80 Ako navyše vyplýva z odpovede na prvú otázku písm. a) a b), na druhú otázku písm. a) a b), ako aj na tretiu a piatu až siedmu otázku, smernica 2016/343 nebráni procesnému režimu, v rámci ktorého má právomoc preskúmať, či boli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, nie ten súd, ktorý vedie súdne konanie v neprítomnosti, ale iný súd.

81 Ako pritom tiež vyplýva z tejto odpovede, je dôležité, aby takýto režim nebol v rozpore ani so zásadou ekvivalencie, ani so zásadou efektivity.

82 Z bodov 60, 62 a 69 tohto rozsudku vyplýva, že je možné, že procesný režim platný v Bulharsku je v rozpore so zásadou efektivity, a v dôsledku toho nezlučiteľný s právom Únie. Je teda možné, že vnútroštátny súd rieši situáciu, v ktorej dotknutá vnútroštátna právna úprava nezaručuje dodržiavanie „práv[a] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“ v zmysle článku 8 ods. 4 druhej vety a článku 9 smernice 2016/343, ktoré majú priamy účinok [rozsudok z 19. mája 2022, Specializirana prokuratura (Konanie proti ušlému obvinenému), C-569/20, EU:C:2022:401, bod 28].

83 V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 74 tohto rozsudku by bol vnútroštátny v prípade nemožnosti podať taký výklad bulharskej právnej úpravy, ktorý by bol v súlade s požiadavkami práva Únie, povinný neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenie, ktoré je v rozpore s ustanoveniami článku 8 ods. 4 druhej vety a článku 9 smernice 2016/343, a to bez toho, aby musel podať návrh na zrušenie toho zákonného ustanovenia, ktoré je s touto smernicou nezlučiteľné, alebo aby musel na jeho zrušenie najprv čakať.

84 Za týchto okolností treba odpovedať na druhú otázku písm. c) a d), ako aj na štvrtú otázku, a treba ich preskúmať spoločne, pričom odpoveď na ne môže byť prípadne rozhodujúca pre ďalší priebeh trestných konaní vo veciach samých.

85 Napriek tomu, že smernicu 2016/343 nemožno vykladať v tom zmysle, že by súdu rozhodujúcemu v neprítomnosti ukladala povinnosť vyjadriť sa vo svojom rozhodnutí k právu na nové súdne konanie (rozsudok VB, bod 31), táto smernica ponecháva členským štátom širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o jej vykonanie, a tak ju nemožno vykladať ani v tom zmysle, že tomuto súdu zakazuje, aby v priebehu súdneho konania vedeného v neprítomnosti skúmal, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, a ak tieto podmienky nie sú splnené, aby vo svojom rozhodnutí uviedol, že dotknutá osoba má právo na uskutočnenie nového súdneho konania.

86 Keďže platí, tak ako je uvedené v bode 66 tohto rozsudku, že pripomienky predložené tak obžalobou, ako aj obhajobou môžu mať rozhodujúci vplyv na posúdenie otázky, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 smernice 2016/343, je potrebné, aby súd, ktorý vedie súdne konanie v neprítomnosti, v rámci preskúmania vykonaného v tejto súvislosti vypočul obhajcu, ktorý zastupuje dotknutú osobu, keďže táto osoba v takomto prípade nie je prítomná.

87 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú otázku písm. c) a d), ako aj na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 8 ods. 4 druhá veta smernice 2016/343 v spojení s jej článkom 9 a článkom 10 ods. 1 sa má vykladať v tom zmysle, že požiadavky stanovené touto smernicou sú dodržané, ak súd, ktorý vedie súdne konanie v neprítomnosti, následne na to, ako v tejto súvislosti vypočuje tak obžalobu, ako aj obhajobu, sám posúdi, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice, a pokiaľ nie sú, v rozhodnutí vydanom v neprítomnosti, ktorého kópia úplného znenia musí byť dotknutej osobe poskytnutá v okamihu, keď je o tomto rozhodnutí informovaná, alebo čo najskôr po tomto okamihu, uvedie, že táto osoba má právo na uskutočnenie nového súdneho konania.

O ôsmej otázke

88 Ôsmou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 8 ods. 4 druhá veta a článok 9 smernice 2016/343 majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú nielen v prípade vydania odsudzujúceho rozsudku v neprítomnosti, ale aj v prípade vydania oslobodzujúceho rozsudku v neprítomnosti.

89 Podľa tohto súdu totiž nemožno vylúčiť, že VB nebude odsúdený. Uvedený súd chce preto predtým, ako bude pokračovať v súdnom konaní proti VB v neprítomnosti, a predtým, ako rozhodne o jeho vine alebo nevine, dostať odpoveď na otázku, či by ochrana práva na spravodlivý proces bola primerane zaručená v prípade vydania oslobodzujúceho rozsudku v neprítomnosti.

90 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že tak, ako uviedol generálny advokát v bodoch 33 a 34 svojich návrhov, právo na spravodlivý proces, ktorého je právo byť prítomný na súdnom konaní podstatnou súčasťou, sa uplatňuje v každom trestnom konaní, v ktorom môže byť vydané rozhodnutie o nevine alebo vine obvinenej osoby. Vzhľadom na odôvodnenia 47 a 48 smernice 2016/343, z ktorých vyplýva, že pri výklade tejto smernice treba zohľadniť judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa článku 6 EDĽP, treba na účely poskytnutia odpovede na ôsmu otázku vychádzať z judikatúry tohto súdu, podľa ktorej má obvinená osoba základné právo byť prítomná na súdnom konaní vo vlastnej veci za každých okolností, aj keď je konečný výsledok pre ňu priaznivý (rozsudok ESĽP, 15. decembra 2005, Vanyan v. Rusko, CE:ECHR:2005:1215JUD005320399, body 20 až 25 a 67).

91 Tento široký rozsah pôsobnosti práva byť prítomný na súdnom konaní je navyše zdôraznená samotným znením článku 8 ods. 2 smernice 2016/343, v ktorom sa uvádza „rozhodnuti[e] o vine alebo nevine podozrivej alebo obvinenej osoby“.

92 Toto znenie článku 8 ods. 2 smernice 2016/343 má za následok to, že pod pojmom „rozhodnutie“, ktorý je uvedený v článku 8 ods. 4 a článku 9 tejto smernice, sa myslí každé rozhodnutie vydané v trestnom konaní týkajúce sa viny alebo neviny obvinenej osoby.

93 Rozsah pôsobnosti článku 8 ods. 4 a článku 9 uvedenej smernice totiž nemožno oddeliť od rozsahu pôsobnosti článku 8 ods. 2 tejto smernice, keďže práve na nesplnení podmienok stanovených v tomto článku 8 ods. 2 je založené „práv[o] na nové súdne konanie alebo iný opravný prostriedok“, ako je uvedené v danom článku 8 ods. 4 a článku 9.

94 Tento výklad nie je vyvrátený tým, že sa v článku 8 ods. 4 smernice 2016/343 uvádza slovné spojenie „pri zadržaní“. K tomuto slovnému spojeniu je totiž pripojený výraz „najmä“, z ktorého vyplýva, že zadržanie nie je jediným prípadom, ktorý toto ustanovenie upravuje.

95 V dôsledku uvedeného treba na ôsmu otázku odpovedať tak, že článok 8 ods. 4 druhá veta a článok 9 smernice 2016/343 sa majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú nielen v prípade vydania odsudzujúceho rozsudku v neprítomnosti, ale aj v prípade vydania oslobodzujúceho rozsudku v neprítomnosti.

O trovách

96 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 8 ods. 4 druhá veta smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní v spojení s článkom 9 tejto smernice**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   – **v situácii, keď je osoba odsúdená v neprítomnosti na trest odňatia slobody, pričom však neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, tieto ustanovenia nebránia tomu, aby po uplynutí lehoty stanovenej na podanie odvolania proti rozhodnutiu vydanému v neprítomnosti jediný dostupný opravný prostriedok spočíval v podaní návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania na iný súd, než je súd, ktorý toto rozhodnutie prijal, a to pod podmienkou, že je toto konanie v súlade so zásadami ekvivalencie a efektivity. Táto podmienka vyžaduje predovšetkým to, aby konanie o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania skutočne umožňovalo uskutočnenie takéhoto súdneho konania vo všetkých prípadoch, keď sa po preskúmaní preukáže, že neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice. Uvedená podmienka naopak nie je splnená, ak sa od osoby, ktorá podala návrh na uskutočnenie nového súdneho konania, vyžaduje, aby sa osobne dostavila na príslušný súd, pod hrozbou toho, že v opačnom prípade bude konanie o jej návrhu zastavené,**

   – **v členskom štáte, ktorého právne predpisy stanovujú takéto konanie o návrhu na uskutočnenie nového súdneho konania, tento článok 8 ods. 4 druhá veta v spojení s článkom 9 vyžaduje, aby osobe odsúdenej v neprítomnosti bola v okamihu, keď je informovaná o existencii tohto odsúdenia, alebo čo najskôr po tomto okamihu, poskytnutá kópia úplného znenia rozhodnutia vydaného v neprítomnosti, ako aj ľahko pochopiteľná informácia týkajúca sa jednak toho, že má právo na nové súdne konanie, ak neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 tejto smernice, a jednak týkajúca sa konania umožňujúceho jej podať návrh na to, aby sa toto nové súdne konanie uskutočnilo.**

2. **Článok 8 ods. 4 druhá veta smernice 2016/343 v spojení s článkom 9 a článkom 10 ods. 1 tejto smernice**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

požiadavky stanovené touto smernicou sú dodržané, ak súd, ktorý vedie súdne konanie v neprítomnosti, následne na to, ako v tejto súvislosti vypočuje tak obžalobu, ako aj obhajobu, sám posúdi, či sú splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 uvedenej smernice, a pokiaľ nie sú, v rozhodnutí vydanom v neprítomnosti, ktorého kópia úplného znenia musí byť dotknutej osobe poskytnutá v okamihu, keď je o tomto rozhodnutí informovaná, alebo čo najskôr po tomto okamihu, uvedie, že táto osoba má právo na uskutočnenie nového súdneho konania.

3. Článok 8 ods. 4 druhá veta a článok 9 smernice 2016/343

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

sa uplatňujú nielen v prípade vydania odsudzujúceho rozsudku v neprítomnosti, ale aj v prípade vydania oslobodzujúceho rozsudku v neprítomnosti.

Podpisy